

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

343.7

Szerző:

Hely

Cím: *Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!*

Idő

"1920"

Forrás:

A rap.

Személy

Bp.

1920. X. 23.

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!

Őszi szüret a villamosokon — Akinek kilopták a füléből a fülbevalót

Ritka lopási ügy foglalkoztatja a rendőrséget. Dr. Nagy Sándorné feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy 8-as számú villamoson valaki 15.000 korona értékű briliáns fülbevalóját észrevétlenül kilopta a — füléből.

Míg a kereskedővilágban a lánckereskedés a ma konjunkturája, a bővülő világ alakjai a zsebtolvajlás és betörés korszakát teremtették meg. Valósággal korszaknak lehet nevezni azt a bűnhalmazást, amely az általános bajok között olyan rohamosan emelkedett és olyan tömeges lett, hogy a hatóságok a legnagyobb erőfeszítés mellett sem tudnak annak gátat vetni.

A zsebtolvajlás eldorádója a villamos. A bűnügyi krónika feljegyzése szerint a legtöbb zsebtolvajlás azért is a villamosokon történt, ahol természetesen nagyobb a tolongás, sietés, de a mai arányszámokat a békebeli meg sem közelíti. De nemcsak a keresethiány, vagy egyéb gazdasági okok vezetnek a bűnözésre hajlamos embereket a zsebtolvajlásra, hanem az, hogy a villamosközlekedés mai állapota egyik legkönnyebb mesterséggé avatta a zsebtolvajlást.

Zsebmetszők iskolája

Emlékszünk még valamennyien a régi mozifilmre, ahol a zsebtolvajképző iskolát mutatták be. Kötelen egy kitömött bábu csüngött, csengőkkel megrakva, zsebébe órát vagy tárcát tettek. A tanítás úgy történt, hogy a zsebtolvajjelöltnek olvan ügyesen kellett az órát vagy tárcát a bábu zsebéből kicsenni, hogy a csengők meg ne szólaljanak. Még ez sem volt elég. Külön iskolája volt a zsebmetszésnek is, melyet igen helytelenül állandóan összetévesztenek a zsebtolvajlással. A zsebmetsző ugyanis a zsebet a kabát külső oldalán ott, ahol szemmérték szerint a tárcának alsó vége van, borotvaéles késsel felmetszi, a tárcá pedig a zsebmetsző ügyesen alája tartott kezébe csuszik. Ez a munka nehezebb a zsebtolvajlásnál, békeidőben azonban mikor az emberek még nem voltak olyan szórakozottak, idegesek, sokkal biztonságosabb volt, mint a zsebtolvajlás, amelyiknél az áldozat legkisebb mozgása is megghiúsíthatja az egész vállalkozást. A zsebmetszésnél az önkéntelen kisebb mozgás még csak jobban segítségére van a „művész”-nek,

mert biztosítja, hogy a tárcá feltétel nélkül ki is csusszon a nyíláson.

Ma a finom munkára semmi szükség sincs. A villamoson akkora a tolongás, a szorongás és a lökdösés, hogy a legügyetlenebb kezű ember is csakhamar megtanulhatja a „munkát”. A vérbeli zsebtolvajnak (*vagán*) nagyon könnyű munkája van, egyrészt a szervezethez, másrészt régi tanulmányai, melynek felhasználásával messze felülmúlja a konjunkturazsebtolvajokat. A vagánok csak bandában dolgoznak. Más végzi a „*melót*” (munkát), más a *falazó* (aki az áldozat figyelmét elvonja és más a *háver* (aki a zsákmánnyal rögtön leugrik a villamosról). A tolongásban a könnyű kezű zsebtolvaj észrevétlenül gombolja ki az áldozat telikabátját, azután a kiskabátját és a legnagyobb nyugalommal és zavartalansággal huzza ki az órát vagy tárcát, míg a falazó nekidül az áldozatnak, mintha a villamos rázná, vagy rálép a lábára és udvariasan bocsánatot kér, vagy pedig mellbevágja és rákiabál, hogy miért tologodik. Az emelt tárgy a következő másodpercben már a háver zsebében van, aki rögtön le is ugrik a villamosról és elszel. A másik kettő, esetleg a többi háverek nyugodtan tovább utaznak és amíg az áldozat nem veszi észre, hogy meglopták, esetleg még egy-két zsebet is

ki lehet üríteni. Ha pedig az illető észreveszi és lármát csinál, rendszerint a zsebtolvaj van legjobban felháborodva, igyekszik mégis megnyugtanni a kárvallottat és elmesél más eseteket, mikor milliókat loptak ki az ő vagy a sógora zsebéből, úgy hogy a károsult gyakran a zsebtolvaj megnyugtató szavai után örül, hogy csak háromezer korona volt a tárcájában.

Konjunktura zsebtolvajok

A konjunktura-zsebtolvajok helyzete már sokkal nehezebb. Ezek csak a külső kabátzsebben dolgozhatnak. Meg kell figyelniük tehát, hogy valaki a külső zsebébe tette-e a pénztárcát, vagy nem. A konjunktura siet itt segítségükre, mert börziánerek, árdrágítók, de mások is gyakran ujságpapírosba csomagolva egyszerűen kabátzsebben viszik a pénzt, sőt olyan esetek is voltak, hogy az ujságpapír szakadt volt és aki mellett az illető elment, tíz lépérről is látta a dagadó ezresket. Az emberek ma sokkal kevésbé becsülik a pénzt, semhogy vigyáznának rá.

Ezeket a konjunktura-zsebtolvajokat szokták tettefenni. Ezekről írunk nap nap után. Nagyon sokan vannak, akiknek nincs állásuk, kenyerük és csak a véletlen viszi rá a bűnre. Néha naponta sikerül a munka, de az évet-ötöt mindennap tettefennek.

lönösen azokat, akik először kísérleteznek a zsebtolvajlással. Ezek még nem elég körültekintők, nem elég óvatosak, nagyot rántanak a zseben, mikor kihúzzák a tárcát vagy pedig a villamos közönsége veszi észre. Igazi vagánt nagyon ritkán érnek tetten. Egyrészt, mert ügyesen dolgoznak, másrészt, mert a zsákmányt rögtön továbbítják a hávereeknek. A vagán a jobbkez mutató- és középső-ujjával fogja meg a tárca felső részét és egy hirtelen, könnyed mozdulattal kirántja, úgy hogy az áldozat egyáltalában nem érez és nem vesz észre semmit. *A közismert zsebtolvajokat ujában a detektívek mindig előállítják a főkapitányságra.* Megvizsgálják zsebeit, házkutatást tartanak a lakásán és csak az így talált lopott tárgyakból tudják megállapítani, hogy a vagán nem frankó (nem ártatlan). Ilyenkor persze a tagadás sem használ semmit, mert hiszen a bűnjelek megvannak, azoknak jogos eredetét a tolvaj igazolni nem tudja. A detektívek az utóbbi napok panaszeveőit beidézák és azok rendszerint fel is ismerik ellopott értéktárgyaikat. Munka közben igazi zsebtolvajt az utóbbi időben nem értek tetten.

Csak a közönség nem óvatos

Csodálatos, hogy a pesti közönség, — mintahogy a fülbevaló ellopá-

sának esete is mutatja — akár-mennyi is a zsebtolvajlás, nem okul a saját kárán. Nagyon kevés ember van, aki a tolongásban karbaletett kézzel állana, hogy két könyökével védje meg kabátját a kigombolás ellen. Bizonyára alig van ember, aki a tíz-tizenöt perces villamosut afált az üzletkötés helyett arra gondolna, hogy zsebtolvajok veszik körül és hogy vigyáznia kell magára.

A zsebtolvajok ellen különben nagyon érdekes módszerre jött rá egy detektív. A módszer nagyon egyszerű. *A tárcafedelek közé, tehát nem a tárca rekeszbe, két vagy három kártyalapot, lehetőleg kevésbé használtat, amelyik elég csuszós, kell helyezni, a tárca nagyságának megfelelően, a tárca alsóbb közepe tájára.* A zsebtolvaj, amint két ujjával kiemeli a tárcát, bárhogy szorítsa is össze, a kártyalapokat megszorítani nem tudja és így a kirántás pillanatában a kártyák kicsuszának, ami föltétlenül fölkelti a figyelmet és a vagánt rajta lehet csipni.

Számos ártatlant is visznek be a főkapitányságra, akiket zsebtolvajlással vádolnak és akikre a károsult csak azért fogja rá a tolvajlást, mert legközelebb állt hozzá és talán véletlenül a villamos mozgása közben meg is lökte. Ha nem találnak náluk bünje-

let, akkor a rábizonyítás nagyon nehéz és csakis megélhetési körülményekből, esetleg előző büntetési lejtromából tudják csak megállapítani, hogy tényleg zsebtolvaj vagy nem. Így bizony gyakran megtörténik az, hogy ártatlan embert tartanak néhány napig őrizetben a rendőrségen, de bizony előfordult az is, hogy zsebtolvajok szabadultak ki bizonyítékok hiánya miatt.

Ha a közönség óvatosan, magára ügyelve közlekedik a villamoson és ott észébe is jut az, hogy zsebtolvajok is vannak a világon, nagyon könnyed redukálni lehetne a zsebtolvajlások számát, amely mostanában főképpen azért olyan nagy, mert az emberek könnyelműek és felületeseek, s akkor nem lehetne még a fülbevalót se elvinni senkinek a füléből.

ziny